

SERRA D'OR

març 1971

dues cròniques de les terres de l'ebre

RESTRICCIONS MENTALS

el futbol i més coses

per Joan Fuster

Ahir mateix —27 de febrer i bon dia—, uns amics van induir-me a la temptació d'assistir a una mena de controvèrsia pública sobre temes de futbol. He de confessar que mai no m'hi havia interessat. Fa uns mesos, al «Tele/express», va produir-se una curiosa manifestació impresa, en la qual un gros i distingit grup d'intel·lectuals barcelonins expressaven el seu entusiasme per aquell esport, i concretament per l'equip dignem-ne titular de la població. No crec que a València pogués muntar-se una operació paral·lela. Pots ser per falta d'intel·lectuals, ai! No ho sé. En tot cas, els pocs que hi han estat o que hi som, tendim a entretenir-nos amb espectacles d'una altra índole. N'hi ha hagut que preferien els toros, per exemple. Des de don Vicent Blasco Ibáñez o don Federico García Sanchiz fins al senyor Almela i Vives o al senyor Duran i Torrijada, el gust de la tauromàquia no hi ha resultat inusual. Més d'un poeta líric ha passat, sense quasi transició, de la contrabarrera a recitar la seva Flor Natural en els Jocs del «Rat Penat». Que ningú no se n'escandalitzi; també el senyor Verdaguier i Callis alternava la direcció de la Lliga —si: la Regionalista— amb l'admiració del *diesiro* de moda, com ho explica el seu parent mossèn Cinto en un paper dolorós. Són les coses de la vida. Jo mateix he arribat a assistir a tres o quatre sessions de *lúdica*, i, en canvi, no recordo haver posat els peus en cap estadi. És ben probable que això sigui conseqüència de provenir d'una societat constituïda per rutines més aviat arcaïques. Tant se val. El fet és que, ahir, em van dur a una reunió d'aficionats al futbol. L'acte se celebrava a la Casa de Catalunya, i s'havia de discutir sobre el Barça, naturalment. Era una ocasió de trobar-hi alguns vells amics —l'Agustí Montal, l'Armand Carabén—, i no vaig voler desapropiar-la. I la veritat és que resultà un episodi força suggestiu. A mi, tot em venia de nou: els problemes en debat, els noms que s'hi involucraven, la terminologia emprada. Però valia la pena de posar-hi atenció. N'hi vaig posar, a la meua manera. Sembla que el públic intentava discutir una certa situació insatisfactòria, o relativament insatisfactòria, relacionada amb el Barça. No vaig acabar d'entendre què, ni per on volien centrar-se les acusacions. La sala era plena de gom a gom. «Hi ha tres vegades més de gent que quan tu hi dones una conferència», vaig dir al professor Joan Reglà, que tenia a la vora. «Què hi farem!», em contestà amb una resignació perfectament acadèmica. L'auditori era complex i de variada predisposició. Fins i tot hi havia una senyoreta negra. Les primeres interpel·lacions al president Montal van transcórrer a nivell gairebé parlamentari; urbanes, serenes, amb frases de cerimònia i tot. El tràmit es feia en una fonètica barcelonina, de classe mitjana, previsible. Un parell de veus apitxades van assenvalar la presència dels indígenes. Un xicot em limità a demanar expli-

cacions respecte a Déu sap quin jugador: després em va dir que era, o eren, ell i la promesa, uns *forfos* incondicionals del Barça. No pertanyien a la fauna al·mogàver autoctona, i ni tan sols en tenien idea. ¿Per què són «barcelonistes»? En bona lògica, els correspondria decantar-se pel València. Al cap i a la fi, el futbol polaritza a hora d'ara les energies elementals del localisme. ¿Per què, doncs? Possiblement, tot depèn del «loc». ¿No hi ha a Elx una «Peña Madrileñista», i eufòrica, en la qual, de més a més, únicament parla en castellà don José María Pemán quan va a fer-hi alguna conferència? A Elx, l'escala progressiva d'opcions, hauria de ser, segons la graduació administratiu-atlètica: l'Elx, l'Hercules, el València. Però, és clar, un veí d'Elx es deixarà matar abans que no declarar qualsevol simpatia pel club d'Alacant, i el Madrid se li afigura una alternativa més directa que no el València. Així va el món: aquest, almenys. L'altre valencianisme que feu ús de la paraula, preguntat al senyor Montal quines són «les relacions diplomàtiques» entre els equips de llengua catalana». Hi hagué un moment de perplexitat en l'auditori, molt divertit. Allò era exigir massa. Ningú no hi havia pensat, en el fons. I tot d'una el clima s'excità. Les reclamacions van prendre un to crispat. Procedien d'uns socis tremendament obseditos per la victòria sistemàtica del Barça. El català del col·loqui va adquirir un accent inconfusible: era català d'immigrat. I tant! Si fos lícit de jutjar per la mostra que tenia a la vista, ahir, a València, les interpretacions «polítiques» que del fenomen Barça han donat alguns comentaristes haurien de ser acceptades com a vàlides. Però jo no m'hi fico, en això. Ho consigno, i prou... Quan es van calmar els esperits, Agustí Montal pronuncià unes clausules d'estil ben mesurades, i repartí tres o quatre visques oportuns. Després, ens en vam anar a sopar. El pianista del restaurant ens va rebre amb una sardaneta. Era inevitable. «Vindràs demà al partit? Et reservo una tribuna», em diu l'Armand. «Home, no cal», li contesto. És segur que no hi comprendria res. Alguna volta, m'he parat a veure en la televisió escenes de futbol, i n'he tret una impressió estranya. De petit, encara acudia al futbol, els diumenges, en un camp rudimentari del meu poble, i en conservo una memòria ben nítida. En aquella època —fa tants anys, ja!—, els futbolistes sabien jugar més que no els d'ara. Feien més coses i més brillants, al camp, i feties més gols. Em diuen que estic equivocat, i que allò era palcolífic pur, i etcètera. Ho deixo córrer. He tornat a Sueca, i escric aquest article. Aquesta tarda, el Barcelona i el València s'han disputat els punts de la jornada. La ràdio informa que han empatat. Sóc incapaç d'apreciar els avantatges, per al València o per al Barcelona, de la peripècia. Ho lamento. Des d'un punt de vista profà i primari, m'hauria estimat més que hagués guanyat el Sueca.

una mica de tot

Concursos i Premis

I PREMI DE TEATRE «CIUTAT D'ALCOI»

Hi poden concórrer originals en la nostra llengua (català o valencià, com diuen les bases).

Les obres, originals i inèdites, d'una extensió que correspongui a la durada normal d'una representació teatral, han d'ésser enviades —per triplicat, mecanografiades a doble espai i per una sola cara— a: I Premi de Teatre Ciutat d'Alcoi, Avda. Pont de Sant Jordi, 2, Alcoi (Alacant); abans del 30 de juny, sense signar, amb lema i plica.

El jurat, la composició del qual no ha estat anunciada, pronunciarà el seu veredicté durant el mes de setembre. El premi que atorgarà serà de 50.000 pessetes, i l'obra guanyadora serà estrenada pel Teatre de Cambra «La Cazuela» d'Alcoi. L'autor en conservarà tots els drets, però quedarà obligat a fer constar, en l'anunci de les representacions posteriors i en tota edició de l'obra, «I Premi Ciutat d'Alcoi».

PREMI FRANCESC CARRERAS CANDI

A la memòria d'aquest eminent historiador (1862-1937) nàt i mort a Barcelona, professor dels Estudis Universitaris Catalans, president de la Reial Acadèmia de Bones Lletres, autor de nombrosos treballs monogràfics, entre els quals sobresurt el volum *La ciutat de Barcelona*, que forma part de la Geografia General de Catalunya que va dirigir, la Fundació Salvador Vives Casajuana convoca aquest premi ofert a un treball d'investigació sobre història, geografia, art o arqueologia de les terres de llengua catalana. Hi podran aspirar els estudis de caràcter general i també els que tractin un aspecte o període concret.

L'import del premi és de 50.000 pessetes; però el Jurat podrà proposar la concessió d'un o més accessits.

Les obres hauran d'ésser inèdites i no premiades en altres concursos, redactades en català, escrites a màquina a doble espai, presentades per triplicat. El treball ha de tenir un mínim de 250 holandeses i ha d'estar signat per l'autor.

El premi serà atorgat el 23 de gener de l'any 1972 per decisió d'un Jurat constituït per cinc membres, ultra els adjunts especialistes que demani el caràcter de les obres presentades: Ferran Soldevila, president; Josep M. Aragó, Antoni Llorens i J. de C. Serra Ràfols, vocals, i Josep Iglésies, que actuarà de secretari.

Les obres premiades, o afavorides amb un accessit de 10.000 pessetes o més, seran publicades per la Fundació Salvador Vives Casajuana. L'import del premi o de l'accessit han d'ésser considerats com un bestreta sobre els drets d'autor, en el cas que l'obra sigui posada a la venda. Quan l'obra no hagi estat publicada dins el bienni següent a l'adjudicació del Premi, l'autor podrà sol·licitar autorització d'editar-la per compte seu o d'alguna editorial, però haurà de fer constar a la portada que ha obtingut aquest premi.

Caldrà presentar els treballs per tot el dia 22 d'octubre de 1971, al despatx del president de la Fundació, Antoni Bergós (passatge Marimon, 21, principal, 1.ª, Barcelona-11), o bé al domicili del secretari, Josep Iglésies (passatge Permanyer, 17, Barcelona-9).

PREMI ILURO-1971 DE MONOGRAFIA HISTÒRICA

La Caixa d'Estalvi Laietana de Mataró convoca el seu premi Iluro-1971, de monografia històrica, per al millor treball d'investigació sobre Mataró o el Maresme, tant de caràcter general com sobre un període o tema determinat (art, arqueologia, economia, folklore, etc.). El premi es fa extensiu a estudis sobre memòries, d'aris, fonts documentals, així com a biografies i autobiografies, que constitueixin una aportació d'especial interès per al coneixement del passat històric de Mataró i de la seva comarca. L'import del premi és de 50.000 pessetes, i els treballs que hi aspirin hauran d'ésser inèdits, presentats per duplicat, en fulls escrits a màquina i a doble espai, en una sola cara, sense signar, amb lema i plica. El termini d'admissió es clourà el 30 de setembre de 1971. L'adreça del premi: Caixa d'Estalvi Laietana de Mataró. Premi Iluro-1971 de Monografia Històrica. Palau, 18, Mataró.